

Összefoglaló az informatikai szekció előadásairól

Sándor Imre
szekcióvezető

A körülöttünk lévő világ sohasem volt ilyen bonyolult, összetett nehezen értelmezhető. Nagyon sok összefüggést kell megértenünk ahhoz, hogy megfelelően tudjunk értékelni eseményeket, helyzeteket, történéseket. Ebben a megértésben gyakorlatilag megkerülhetetlen, szükségszerű eszközt jelent az informatika eszköztárának alkalmazása. A történések nagy többsége olyan digitális adatként is megjelenik, amely valahol tárolva lesz. (például az orvosi vizsgálatok, gépjármű műszaki vizsgák eredménye, áthaladás a sebességmérő kapuk alatt, a mobilhívásaink, a webes honlap megtekintéseink, a pénzügyi, banki illetve könyvelési adatokról már nem is beszélve). Külön érdekesség az a paradoxon, hogy nemcsak az adatok megléte, hanem azok hiánya is információt hordozhat.

Természetesen senkitől nem várható el, hogy mindenhez értsen, így az ellenőrzéseket végzők estében is szükséges meghatározni azokat a kompetenciaelvárásokat, amelyek felhasználásával a munkájuk során kielégítő döntéseket lesznek képesek hozni.

Azt viszont mindenképpen tudomásul kell venni, hogy az adatok előállítása soha nem volt ilyen egyszerű, emiatt olyan mennyiségű információ keletkezik, ami papíralapon elképzelhetetlen lett volna. (már nyomtatni sem kell az adatot, ennek ellenére az még létezni fog) Ezért ebben az információvezérelt társadalmunkban a papíralapon alkalmazott korábbi vizsgálatok, csak részlegesen, korlátozásokkal alkalmazhatóak. Míg korábban az adatok jelentős részét dossziékban, irattárakban, az irattári polcokon találhattuk meg, napjainkra ez a dolog eltolódott abba az irányba, hogy az adatokat komoly részben adatbázisokon, különféle tárolóegységeken, ERP programokban találhatjuk meg. Ezért a könyvvizsgáló megfelelő szakmai felkészültsége mellett, a CAATT (számítógéppel támogatott vizsgáló) eszközök alkalmazása is, mára elkerülhetetlenné vált, a teljes körű, minőségi bizonyosságszerzéshez.

Az elektronikusan adatokkal részben azokat a műveleteket is el kell elvégezni, (rendszerezni, értékelni) mint a papíralapú bizonylatokkal, azonban más eszközök és technikák, illetve technológiák szükségesek a feladat elvégzéséhez. Ne feledjük azt sem, hogy a papíralapú bizonylatok korában, nagyobb mennyiségű adat esetén elfogadottnak tekintették a mintavételes eljárásokat a könyvvizsgálatok során, napjainkra viszont egyre inkább a teljes állomány vizsgálata, értékelése válik követelménnyé.

A digitális világ a könyvvizsgálati dokumentációk összeállításában, a bizonyítékok megőrzésében is folyamatos változásokat indukál. Napjainkra lehetővé vált, az akár teljesen papírmentes dokumentáció készítése. Ehhez már a vonatkozó standardok is megfelelő környezetet teremtenek. Ez a fajta digitális gondolkodás lényegesen könnyebbé teheti a könyvvizsgálati dokumentáció 60 napon belüli lezárását is.

Az alkalmazható elektronikus audit eszközök köre igen széles spektrumon mozog, célszerű mindig az igényekhez igazítani ezek beszerzését, ellenkező esetben nem biztos, hogy meg fog térülni a befektetés. A vizsgálataink céljaira kiválóan meg tud felelni egy táblázatkezelő program is, azonban bizonyos minőségi, hatékonysági illetve kényelmi elvárások érdekében érdemes lehet, nagyobb előre bennfoglalt tudással rendelkező elemző és dokumentáló célszoftverek alkalmazása is. Ez utóbbi különösen javíthatja a hatékonyságot, nagyszámú, rendszeresen ismétlődő vizsgálatok esetében.

Nemcsak a megfelelő vizsgálati eszközök, eljárások meghatározása jelent komoly kihívást a könyvvizsgálóknak, hanem a vizsgálandó adatforrások beazonosítása is. Az elérhető szakmai adatforrások körében is folyamatos, jelentős bővülés tapasztalható, a lehetőségeknek legtöbbször a könyvvizsgáló elvárásai szabnak határt. Elsőként kiemelném az MKVK által támogatott audit.xml formátumot, amely jó kiindulópont jelenthet bármilyen vizsgálathoz, azonban nem minden esetben tudja helyettesíteni a forrás adatokhoz való hozzáférést. A NAV által elvárt, a számlázó programokból kötelezően szolgáltatandó számla.xml is kiváló adatforrásnak bizonyulhat, de az Ügyfélkapuról letölthető folyószámla.xml is rejt magában lehetőségeket.

A közeljövő nagy kihívása lesz az is, hogy miképpen tud a könyvvizsgáló és a megbízó minél szorosabban együttműködni (például az adatok megosztásában is) illetve miképpen válhat egy könyvvizsgáló tevékenysége a megbízó számára is úgy valódi értékke, hogy közben a függetlensége sem sérül.

A szekció előadásait a fentiekben vázolt területek szakértői tartják. Segítségükkel a bemutatott problémakörök könnyebben megérthetővé válnak. Olyan módszerek, technikák, eljárások kerülnek bemutatásra, amelyekkel a mindennapi munka megkönnyíthető, hatékonyabbá tehető. Az előadások összeállítása során kifejezetten törekedtünk arra, hogy a tudásanyag ne csak elméleti tudást, hanem a napi munka során azonnal használatba vehető megoldásokat is adjon a résztvevőknek.